

Postava, kuň, vůz. Modrá, černá, okry

00:00 | 21.5.2006

Radek Wohlmuth

Recenze - Kdo si potrpí na klasickou modernistickou malbu evropské kvality, by měl do konce června zamířit do Chebu.

V tamní Galerii výtvarného umění je k vidění reprezentativní výstava německého abstraktního expresionisty Emila Schumachera, která vznikla ve spolupráci s Kunstmuseem v Bayreuthu. Chebská galerie tak poněkolkáté efektivně zúročila přeshraniční kontakty a přivezla do Česka projekt, který poměrně výrazně převyšuje většinu domácí výstavní produkce.

Výstava je o to cennější, že Schumacher (1912-1999) se - pokud je mi známo - u nás představil pouze jednou, v roce 1967 v pražské Národní galerii.

Emil Schumacher, foto: archiv GVU Cheb

Zdroj: Aktuálně.cz

Emil Schumacher, Bez názvu, foto: archiv GVU Cheb

Zdroj: Aktuálně.cz

Decentní expozice navíc představuje nezveřejněné kvaše a oleje, ve skutečnosti ale spíš kombinované techniky, které se vážou k poslednímu desetiletí jeho života.

Schumachera je možné bez zábran zařadit mezi výrazné osobnosti evropské moderny. Jeho dráha je opentlena mnoha prestižními mezinárodními cenami a tituly. V roce 1958 v New Yorku obdržel Guggenheim Award, v roce 1962 cenu na prestižním bienále v Benátkách a o rok později samostatně vystavoval na bienále v Sao Paulu.

Velkým projektům se nevyhýbal ani na konci života, v roce 1996 vytvořil mozaikovou stěnu (20x3 m) pro římskou stanici metra Colosseo a ještě rok před smrtí podepsal smlouvu na nástěnnou malbu v budově Říšského sněmu v Berlíně.

Schumacherovy práce jsou cenné i svou autenticitou a soustředěností na v podstatě jeden výraz. První nepředmětné obrazy namaloval na přelomu 40. a 50. let minulého století a gestické abstrakci, která se stala jeho poznávacím znamením, zůstal věrný až do smrti. Ne nadarmo nese jeho výstava název *Stále znovu maluji svůj obraz...*

Mohlo by se zdát, že postupem doby síla jeho vyjadřování vyprchá, ale opak je pravdou. Schumacherovy pozdní kompozice stále pracují se škálou formálních a technických prvků, které dnes "objevují" studenti na středních uměleckých školách (záplaty, vlepovaná zrcátka nebo přírodniny; litá, stříkaná a prstová malba) a jejich přesvědčivost, vyzrállost a virtuosita jsou nepochybné. Ostatně jeho pozdní dílo bývá označováno za další vrchol, v němž zúročil vše, čeho do té doby dosáhl.

Emil Schumacher, Bez názvu, foto: archiv GVU Cheb

Zdroj: Aktuálně.cz

Emil Schumacher, Bez názvu, foto: archiv GVU Cheb

Zdroj: Aktuálně.cz

Klíčová slova, která mohou charakterizovat jeho práce, jsou barevná intenzita, spontaneita a tělové "kaligrafické" gesto. Někdy barvu hněte téměř "sochařským" způsobem a obraz má podobu hutné výrazové koloristické vize, jindy pracuje se stylizovaným odkazem na viděnou realitu.

Také konkrétní motivy se opakují - postava, kuň, vůz, kolo... což ovšem paradoxně klade spíš důraz na jejich archetypální významovost. Také asi jeho nejčastější barevné spektrum - modrá, černá, okry - se bezprostředně vztahují k realitě. Při troše pozornosti v nich můžeme najít třeba i barvy ostrova Ibizy, kde malíř dožíval.

Bezejmennost Schumacherových prací, které jakoby stály mimo reálný čas, dokáže navíc spustit asociční kolotoč, který zahrnuje stejně tak jeskynní malby jako velkoměstské graffiti, a dává pocit neustálé aktuálnosti.

Emil Schumacher, Bez názvu, foto: archiv GVU Cheb

Zdroj: Aktuálně.cz

Vzhledem k momentálním (krátkodechým a rychle se měnícím) trendům a současné zažitosti klasického modernistického výrazu minulého století má výstava na dnešní poměry nejen silný estetický a intelektuální náboj, ale vytváří i přesvědčivý dojem moderního staromilstrovství, jaké se v našich podmínkách běžně nevidí.

Emil Schumacher: Stále znovu maluji svůj obraz... GVU v Chebu, výstava trvá do do 25. června.